

Föreskrifter och anvisningar: Beräkning av kapitaltäckning och stora exponeringar

Bilaga 1 – Anvisningar för IRB-ansökan

Dnr
FIVA/18/01.00/2013

Utfärdade
9.12.2013

Gäller från
1.1.2014

FINANSINSPEKTIONEN
Telefon 010 831 51
fax 010 831 5328
fornamn.efternamn@fiva.fi
www.finansinspektionen.fi

Upplysningar
Risktillsyn/Kreditrisker

Innehållsförteckning

1	Anvisningar för ansökan om tillstånd att beräkna kapitalkravet med en intern riskklassificeringsmetod (IRBA)	3
1.1	Allmänt om IRBA-ansökan	3
1.2	Förhandsanmälan till Finansinspektionen	4
1.3	Ansökningshandling	5
1.4	Basuppgifter	5
1.5	Införandeplan	6
1.6	Parallellrapportering	7
1.7	Underbilagorna 1–3	7

Anvisningar för ansökan om tillstånd att beräkna kapitalkravet med en intern riskklassificeringsmetod (IRB)

1.1 Allmänt om IRB-ansökan

Dessa anvisningar gäller ansökan om tillstånd att använda IRBA-metoden och det material som ska bifogas ansökan. På grundval av ansökan inklusive bilagor och de granskningar som Finansinspektionen utför beviljar Finansinspektionen IRBA-tillstånd efter att ha försäkrat sig om att sökanden uppfyller minimikraven enligt artiklarna 142–191 i EU:s kapitalkravsförordning avseende intern riskklassificering (IRBA).

Ansökan ska utgöra ett stort dokument vars innehållsförteckning ingår i bilaga 1 till anvisningarna. Ansökan består av följande delar:

- I) Ansökningshandling
- II) Basuppgifter (dokumentation)
- III) Införandeplan

- IV) Parallellrapportering
- V) Bankens bilagor till ansökan

Tillsynsobjektet ska besvara varje frågepunkt (underbilaga 1) i ansökans innehållsförteckning och vid behov efter svaret anteckna nummer och namn på de bilagor det vill hänvisa till. Tillsynsobjektet ska vid behov även specificera sådana punkter, t.ex. i sina interna instruktioner eller rapporter, som är väsentliga med tanke på bedömningen av svaret i frågepunkten.

Tillsynsobjektet ska numrera bilagorna och lista dem med bilagenummer och rubriker såsom det anges i punkt I A i ansökans innehållsförteckning. Bilagorna ska ingå i punkt V i nummerföljd. Tillsynsobjektet kan efter behov i flera olika svar hänvisa till samma bilaga/bilagor.

För Basuppgifter (punkt II) i innehållsförteckningen innehåller excel-tabellen i underbilaga 3 till ansökans innehållsförteckning instruktioner vilka uppgifter och redogörelser Finansinspektionen behöver få i varje enskild frågepunkt.

Utöver ovannämnda material kan Finansinspektionen vid sin prövning behöva mer detaljerade och noggrannare uppgifter i någon fråga som gäller riskklassificering, estimering av riskparametrar eller hantering och kontroll av kreditrisker. Då Finansinspektionen antar att dessa dokument redan i ansökningsfasen ingår i bankens

interna instruktioner eller andra dokument eller rapporter som redogör för interna rutiner borde en sådan begäran inte fördröja prövningsprocessen.

Ansökan ska lämnas in även då tillsynsobjektet ansöker om tillstånd att i fråga om företags-, stats- och institutsexponeringar övergå från en grundläggande internmetod (FIRB) till en avancerad internmetod (AIRB). I dessa fall lämnar tillsynsobjektet basuppgifter och gör upp införandeplanen bara avseende AIRB.

Ansökningshandlingen (I) ska avfattas på finska eller svenska, ansökans övriga delar (II-V) får vid behov efter överenskommelse med Finansinspektionen avfattas på något annat språk bl.a. då tillsynsgruppen har utländska dotterbolag.

Beroende på bankens storlek och hur många och hur avancerade metoder (AIRB) ansökan gäller tar behandlingen av ansökan mellan cirka sex och drygt tolv månader. Om bankens ansökan innehåller väsentliga brister kan behandlingen kräva avsevärt längre tid. För att säkerställa en effektiv prövningsprocess ombeds de tillsynsobjekt som planerar att införa IRBA-metoden att kontakta Finansinspektionen i ett så tidigt skede som möjligt.

Ansökan ges in under adressen

Finansinspektionen
Risktillsyn/IRB-ansökan
PB 103
00101 Helsingfors

Den undertecknade ansökningshandlingen lämnas på papper. Tillsynsobjektet ska separat överenskomma med Finansinspektionen om formen (t.ex. CD, krypterade filer) för ansökans övriga delar.

1.2 Förhandsanmälan till Finansinspektionen

Finansinspektionen ska på förhand underrättas om institutets avsikt att ansöka om IRB-tillstånd. Anmälan ska sändas till Finansinspektionen minst två månader innan ansökan lämnas in. Syftet med anmälan är att Finansinspektionen ska kunna avsätta tillräckliga resurser för sin prövning och ha möjlighet att kontakta utländska tillsynsmyndigheter i de fall då sökandens tillsynsgrupp har utländska dotterbolag. Anmälan ska lämnas in då tidsschemat för gruppens planerade övergång till IRB-metoden har fastställts och tillsynsobjektet anser ansökan vara sannolik. Om det senare sker förändringar i de uppgifter som ingår i anmälan ska tillsynsobjektet skriftligen antingen dra tillbaka anmälan eller med en ny anmälan skjuta fram tidigare meddelade datum.

Förhandsanmälan är formbunden och lämnas i en exceltabell som ingår i underbilaga 2 till ansökningsmaterialet. Tabellen fylls i och sänds till Finansinspektionen/Risktillsyn/IRB-anmälan.

Anmälan ska göras även då tillsynsobjektet redan använder FIRB för företags-, stats- och institutsexponeringar och ansöker om tillstånd att börja använda AIRB.

1.3 Ansökningshandling

IRB-ansökan görs med en ansökningshandling där tillsynsobjektet ansöker om tillstånd att använda IRB-metoden från och med en angiven tidpunkt. Ansökningshandlingen ingår i punkt I i innehållsförteckningen (underbilaga 1).

För koncerner, konsolideringsgrupper och andra tillsynsgrupper görs ansökan av moderbolaget för hela gruppens räkning. Detsamma gäller också då utländska dotterbolag ingår i tillsynsgruppen. I dessa fall sörjer Finansinspektionen i egenskap av hemlandsmyndighet för att uppgifterna i ansökan vidarebefordras till andra myndigheter som utövar tillsyn över gruppen. Ansökan ska undertecknas av tillsynsgruppens verkställande ledning. Dock ska samtliga enskilda tillsynsobjekt i gruppen med sin underskrift bestyrka sin delaktighet i den gemensamma IRB-ansökan.

Om tillsynsgruppen har utländska dotterbolag är det önskvärt att institutet för sina dotterbolags tillsynsmyndigheter låter översätta den finsk- eller svenskspråkiga ansökningshandlingen till ett avtalat språk (vanligen engelska).

Då IRB-sökanden är ett dotterkreditinstitut i Finland till ett moderbolag som ett EU-lands tillsynsmyndighet utövar tillsyn över görs tillsynsgruppens ansökan av moderbolaget och lämnas till moderbolagets tillsynsmyndighet. I egenskap av hemlandsmyndighet vidarebefordrar moderbolagets tillsynsmyndighet uppgifterna om ansökan till Finansinspektionen.

1.4 Basuppgifter

Basuppgifterna utgör ansökans egentliga uppgiftssamling där tillsynsobjektet lämnar Finansinspektionen en väsentlig del av dokumentationen om sin interna riskklassificering. De uppgifter som begärs i ansökan täcker inte allt som krävs för metoden. Tillsynsobjekten ska därför vara beredda att lämna även eventuella andra uppgifter som behövs vid behandlingen av ansökan. Finansinspektionen vill i detta sammanhang betona att tillsynsobjektet ska uppfylla alla krav enligt artiklarna 142–191 i EU:s kapitalkravsförordning.

De begärda basuppgifterna gäller i huvudsak redogörelser för institutets interna rutiner, instruktioner och rapporter. Av ett tillsynsobjekt med god IRB-beredskap krävs således inte något speciellt för ansökan framtaget material utan endast befintligt material som redovisas, kopieras och fogas till ansökan.

Basuppgifterna specificeras i punkt II (A–E) i ansökans innehållsförteckning. Varje frågepunkt i innehållsförteckningen beskrivs närmare i underbilaga 3 (exceltabell). Frågepunkterna har samma kod (siffror/bokstäver) i innehållsförteckningen och underbilaga 3. I exceltabellen (underbilaga 3) anges innehållsförteckningens kod i den vänstra kolumnen (t.ex. II;D;3;6). I den högra kolumnen ger Finansinspektionen instruktioner för hur tillsynsobjektets svar bör utformas.

Basuppgifterna består av följande delar:

- A. Bakgrundsuppgifter
- B. Tillsynsobjektets val
- C. Allmänna uppgifter om den interna riskklassificeringen

- D. Detaljerade uppgifter om den interna riskklassificeringen och parameterestimeringen
- E. Ytterligare frågor ställda av tillsynsmyndigheterna i andra länder

En punkt i basuppgifterna (II;E i innehållsförteckningen) är frågor som ställts av andra tillsynsmyndigheter. Detta gäller tillsynsobjekt som har utländska dotterkreditinstitut i sin grupp.

Detaljerade uppgifter fylls till stor del i separat för varje klassificeringsmetod.

I sina svar på frågor under rubriken Basuppgifter kan tillsynsobjektet vid behov upprepade gånger hänvisa till samma dokument eller vissa punkter i samma dokument. Om rutinerna till någon del håller på att uppdateras då ansökan görs ska tillsynsobjekten redogöra för skillnaderna mellan befintliga och planerade rutiner.

Tillsynsobjekt som redan har tillstånd att använda en grundläggande metod (FIRB) för företags-, stats- och institutsexponeringar och ansöker om tillstånd att använda en avancerad metod (AIRB) ska i tillämpliga delar fylla i basuppgifterna om egna LGD- och CF-estimat.

1.5 Införandeplan

Införandeplanen är tillsynsgruppens bindande anmälan om planerade införandedatum till de ansvariga grupper och dotterbolag/affärsenheter för vilka tillsynsgruppen ansöker om IRB-tillstånd.

Införandeplanen ska innehålla en tabell som visar datum för införandet av IRB-metoden för varje ansvariga grupp och affärsenhet/dotterbolag under hela införandeperioden och för respektive datum uppgifter om användningen av schablonmetoden. I separata tabeller ska institutet för hela införandeperioden för varje ansvariga grupp och affärsenhet ange eurobeloppen för IRB-metoden och schablonmetoden. Samma uppgifter ska lämnas om den finansiella balansen (banking book) i form av procentuella andelar. Finansinspektionen har i avsnitt 6.3 i denna föreskrift fastställt tre år som maximilängd på den egentliga införandeperioden. I tabellerna ska tillsynsobjektet också ange de ansvariga grupper och affärsenheter/dotterbolag som permanent kommer att lämnas utanför IRB och således omfattas av schablonmetoden.

Till tabellerna i införandeplanen ska tillsynsobjektet foga eventuella projektplaner, planer för uppdatering av IT-system eller andra motsvarande planer utifrån vilka Finansinspektionen kan bedöma hur realistisk tillsynsobjektets införandeplan är. Av planerna ska även framgå hur långt metoderna och IT-systemen har utvecklats med tanke på IRB-beredskap redan vid tidpunkten för ansökan liksom också vilka metod- och IT-systemändringar som ännu inte är slutförda. För dessa ska det finnas detaljerade tidsscheman och uppgifter om avsatta resurser. Finansinspektionen understryker betydelsen av att tillsynsobjektet fäster tillbörlig vikt vid att planerna genomförs. Därför ska tillsynsobjektet även ange på vilken organisationsnivå införandet och genomförandet av dithörande planer övervakas.

I införandeplanen ska tillsynsobjektet också ange tidpunkterna då tillsynsobjektets ledning och personal utbildats i användningen av IRB-metoden (utbildningsplan).

Som en del av prövningsprocessen kommer Finansinspektionen att bedöma införandet och dithörande planer och hur realistiska de är och att följa införandet under ansökningsfasen och införandeperioden. Vid sin bedömning av hur realistiskt införandet är fäster Finansinspektionen särskild vikt vid att tillsynsobjektet har avsatt tillräckliga resurser för att genomföra införandeplanen men förutsätter också att inga större utvecklingsprojekt avseende metoder och IT-system längre ingår i planen.

Under införandeperioden (tre år) ska tillsynsobjektet se till att de ansvariga grupper eller dotterbolag som i den första ansökningsfasen inte omfattades av IRB-tillståndet överförs till IRB. Före överföringen till IRB enligt införandeplanen ska tillsynsobjektet kontakta Finansinspektionen och lämna uppgifter om de riskklassificeringsmetoder och parameterestimeringar som Finansinspektionen inte kunnat bedöma under prövningsprocessen då det egentliga IRB-tillståndet beviljades. Först efter Finansinspektionens tillstånd får tillsynsobjektet beakta dessa senare överförda exponeringar vid beräkningen av minimikapitalkravet med IRB.

1.6 Parallellrapportering

Med parallellrapportering avses beräkning av kapitalkravet både med schablonmetoden och med IRB-metoden. Med parallellrapporteringen visar tillsynsobjektet att det kan hantera det material som metoden kräver och utföra såväl myndighetsrapportering som intern rapportering. Tillsynsobjektet ska ha rutiner och interna instruktioner för hantering och avstämning av materialet mot huvudboken och bankens andra register.

Till IRB-ansökan ska institutet bifoga resultaten av parallellrapporterna för minst två på varandra följande kvartal. Eventuellt IRB-tillstånd kan beviljas först när resultaten av parallellrapporterna finns tillgängliga för fyra kvartal. Rapporterna ska göras kvartalsvis i en separat exceltabell utifrån COREP-underlag.

1.7 Underbilagorna 1–3

Underbilaga 1 till bilaga 1: Ansökans innehållsförteckning

IRB-ANSÖKAN FÖR _____

Kod 1	Kod 2	Kod 3	Kod 4	Utredning
I				Ansökningshandling inkl. underskrifter
I	A			Lista över bilagor (nummer och namn)

II				Basuppgifter (underbilaga 3)
II	A			Bakgrundsuppgifter:
II	A	1		Varför har IRB valts och vilka är målen för institutets användning av metoden
II	A	2		Tillsynsgruppens juridiska struktur
II	A	3		Utländska tillsynsmyndigheter
II	A	4		Organisation, rapporteringsprinciper, detaljerad beskrivning av valideringsfunktionen
II	A	5		Beslutsorgan, detaljerad beskrivning av de organ som fattar kredit- och klassificeringsbeslut
II	B			Tillsynsobjektets val:
II	B	1		FIRB eller AIRB
II	B	2		Specialutlåning, tabellmetoden eller annan metod
II	B	3		Köpta företagsfordringar, används metoden för hushållsexponeringar, ja eller nej
II	B	4		Aktieexponeringar, vilka metoder används
II	B	5		Exponeringar permanent utanför IRB
II	B	6		Användning av kreditriskreducering (FIRB)
II	C			Allmänna uppgifter om den interna riskklassificeringen:
II	C	1		Klassificering av finansieringsverksamheten
II	C	2		Interna riskklassificeringsmetoder per exponeringsklass och dotterbolag
II	C	3		Instruktioner för den interna riskklassificeringen
II	C	4		Definition av fallissemang, ekonomisk förlust och motpart; löptid
II	C	5		Handläggares bedömningar ersätter data i klassificeringsprocessen
II	C	6		Stresstester (instruktioner och den senaste

				rapporten)
II	C	7		Vem utför riskklassificeringar
II	C	8		IT-stöd för riskklassificeringsmetoderna
II	C	9		Rapportering
II	D			Detaljerade uppgifter:
II	D	1		<i>Styrning av företaget</i>
II	D	1	1	Högsta ledningens roll i IRB
II	D	1	2	Verkställande ledningens roll i IRB
II	D	1	3	Valideringsfunktionen
II	D	1	4	Internrevisionen och IRB
II	D	1	5	Utlagda verksamheter
II	D	2		<i>Användning av intern riskklassificering</i>
II	D	2	1	Rapportering av föreskriven användningsperiod (3 år under övergångsperioden)
II	D	2	2	Vid beviljandet av kredit och fastställandet av limiter
II	D	2	3	Vid kapitalallokering och styrning
II	D	2	4	Vid riskhantering och rapportering
II	D	2	5	Övrig tillämpning
II	D	2	6	Situationer där olika metoder används för interna ändamål
II	D	3		<i>Riskklassificeringssystemet och dess struktur</i>
II	D	3	1	Allmän beskrivning av klassificeringsmetoden
II	D	3	2	Gjorda ändringar i riskklassificeringsmetoden
II	D	3	3	Riskenivåskala för betalningsförmåga samt motpartsklasser
II	D	3	4	Beaktande av väsentliga egenskaper i riskklassificeringen

II	D	3	5	Koncentrationer till en viss klass
II	D	3	6	Klassificering av avtalstyper – egna LGD-/CF-estimat
II	D	3	7	Riskklassificering av hushåll
II	D	3	8	Tillräckligt antal motparter i en klass
II	D	3	9	Koncentrationer till en viss klass
II	D	4		<i>Sammanställning av statistik</i>
II	D	4	1	Kraven enligt tredje pelaren
II	D	4	2	Företags-, stats- och institutsexponeringar
II	D	4	3	Egna LGD- och CF-estimat
II	D	4	4	Hushållsexponeringar
II	D	4	5	Jämförelse av materialet med nuvarande kreditportfölj
II	D	5		<i>Riskkvantifiering</i>
II	D	5	1	PD-estimering avseende företags-, stats- och institutsexponeringar
II	D	5	2	PD-estimering avseende hushållsexponeringar
II	D	5	3	LGD-estimering avseende företags-, stats- och kreditinstitutsexponeringar inklusive effekterna av recessionen
II	D	5	4	LGD-estimering avseende hushållsexponeringar inklusive effekterna av recessionen
II	D	5	5	CF-estimering avseende företags-, stats- och institutsexponeringar inklusive effekterna av recessionen
II	D	5	6	CF-estimering avseende hushållsexponeringar inklusive effekterna av recessionen
II	D	5	7	Beaktande av försiktighetsmarginal
II	D	5	8	Användning av mekaniska modeller

II	D	6		<i>Valideringsprocess</i>
II	D	6	1	Beskrivning av den interna valideringsprocessen (valideringsanvisningar)
II	D	6	2	Jämförelse av PD-estimaterna avseende företags-, stats- och institutsexponeringar med utfallet
II	D	6	3	Jämförelse av LGD- och CF-estimaterna avseende företags-, stats- och institutsexponeringar med utfallet
II	D	6	4	Jämförelse av PD-, LGD- och CF-estimaterna avseende hushållsexponeringar med utfallet
II	D	6	5	Övriga använda kvantitativa metoder och jämförelser med data från externa källor (benchmarking)
II	D	6	6	Testning av riskdifferentieringen mellan olika klasser (rating, scoring)
II	D	6	7	Valideringsrapporter (de senaste rapporterna)
II	E			Ytterligare frågor ställda av tillsynsmyndigheterna i andra länder
BILAGA III				Införandeplan
IV				Parallellrapportering
V				Bilagor (som listas i punkt I A)

Underbilaga 1 till bilaga 1: Ansökans innehållsförteckning

Underbilaga 2 till bilaga 1: Förhandsanmälan om ansökan (separat exceldokument)

Underbilaga 3 till bilaga 1: Basuppgifter (separat exceldokument)